

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

14. september 2004

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Økonomi- og Erhvervsministeriets grundnotat vedrørende meddelelse fra Kommissionen. Opfølge strukturændringer: En industripolitik for det udvidede Europa, KOM(2004) 274 endelig.

Audun Toft

DEN 13. september 2004

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

8. september 2004

Eksp.nr. 139670

/KWE

Meddelelse fra Kommissionen. Opfølge strukturændringer: En industripolitik for det udvidede Europa (KOM(2004) 274 endelig).

Resumé

Kommissionen har fremlagt meddelelsen "Opfølge strukturændringer: En industripolitik for det udvidede Europa" den 20. april 2004.

Ifølge Kommissionens analyse foreligger der ikke bevis for en generel afindustrialiseringsproces blandt EU's medlemslande.

Kommissionen har til hensigt at bruge industripolitikken til at følge op på de analyserede strukturændringer. Det skal ske ved, at EU fortsat bestræber sig på at skabe bedre lovgivningsmæssige rammer for industrien, at EU udnytter synergierne mellem forskellige fællesskabspolitikker bedre, og at EU videreudvikler industripolitikens sektordimension ud fra en betragtning om, at rammebetingelserne i et vist omfang er forskellige i de enkelte sektorer.

Meddelelsen har ingen betydning for dansk ret.

1. Baggrund og indhold

Kommissionens meddelelse "Opfølge strukturændringer: En industripolitik for det udvidede Europa" er en opfølgning på meddelelsen fra december 2002 med titlen "Industripolitik i et udvidet Europa" samt meddelelsen fra december 2003 med titlen "Vigtige spørgsmål vedrørende Europas konkurrenceevne – mod en integreret tilgang".

Meddelelsen har til formål at analysere konkurrenceevnen i EU's industri-sektor og vurdere, hvorvidt og i hvilket omfang der er fare for afindustrialisering, dvs. udflytning af store dele af den europæiske industriproduktion til lande med lavere omkostninger.

Ifølge Kommissionens analyse foreligger der ikke bevis for en generel afindustrialiseringsproces blandt EU's medlemslande. Kommissionen konkluderer, at der snarere er tale om konsekvenserne af den løbende tilpasningsproces, hvor ressourcerne hele tiden omfordes til andre sektorer med komparative fordele.

På den anden side står den europæiske industri over for en række strukturændringer. Den senere tids resultater i Europa med hensyn til produktivitetstigning, forskningsudgifter og innovationsevne giver grund til efterretning, selvom de først og fremmest har vist sig inden for det højteknologiske område.

EU's udvidelse er ensbetydende med store muligheder for de europæiske virksomheder. Det skyldes ikke blot, at det indre marked udvides, men også at virksomhederne kan omorganisere deres værdikæder, således at de kommer til at omfatte hele kontinentet, samtidig med at de nye medlemsstaters konkurrencemæssige fordele udnyttes. De nye medlemsstater vil dog kun kunne drage fordel af deres relativt billige arbejdskraft i en overgangsperiode.

Kommissionen har til hensigt at bruge industripolitikken til at følge op på de analyserede strukturændringer. Ifølge Kommissionen kræver det tre former for foranstaltninger.

For det første skal EU fortsat bestræbe sig på at skabe bedre lovgivningsmæssige rammer for industrien. Derfor skal der fokuseres mere målrettet på konkurrenceevneaspektet i forbindelse med den integrerede konsekvensanalyse af Kommissionens forslag og initiativer.

For det andet skal synergierne mellem forskellige fællesskabspolitikker, som bidrager til industriens konkurrenceevne, udnyttes bedre. Det gælder tiltag inden for innovation, forskning, uddannelse af arbejdskraften, informations- og kommunikationsteknologi og konkurrencepolitik.

For det tredje skal Unionen videreudvikle industripolitikkenes sektordimension ud fra en betragtning om, at rammebetingelserne i et vist omfang er forskellige i de enkelte sektorer. Det drejer sig om at analysere forhåndenværende horisontale instrumenters effektivitet i sektorerne for at undersøge deres relevans og i givet fald at foreslå hensigtsmæssige justeringer.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig.

3. Nærheds- og proportionalitets princippet

Kommissionen har ikke vurderet, om eller hvordan meddelelsen berører nærheds- og proportionalitetsprincippet. Meddelelsen vedrører EU's konkurrenceevne, som bedst varetages på fællesskabsniveau. Regeringen finder, at meddelelsen er i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

4. Gældende dansk ret

Meddelelsen har ingen betydning for gældende danske ret.

5. Høring

Meddelelsen har været sendt i høring i specialudvalget for Konkurrenceevne og Vækst. Der er modtaget høringssvar fra Advokatrådet, Akademikernes Centralorganisation, Dansk Byggeri, Dansk Industri, Finansrådet, HTS – Handel, Transport og Serviceerhvervene, Landbrugsraadet, Ledernes Hovedorganisation og Lægemiddelforeningen.

Advokatrådet, Akademikernes Centralorganisation, Finansrådet, Ledernes Hovedorganisation og Lægemiddelforeningen havde ingen bemærkninger.

Dansk Byggeri finder, at der bør anlægges et bredere perspektiv end udelukkende fremstillingssektorens konkurrenceevne og beskæftigelsesudvikling. Dansk Byggeri finder det desuden vigtigt, at der fokuseres på gode rammevilkår og administrative lettelser.

Dansk Industri (DI) finder, at meddelelsen er et udmærket bidrag til diskussionen om, hvad Europa skal gøre for at tackle og udnytte fordelene ved den globale konkurrence. DI er enig i, at der er behov for strukturelle og horizontale tiltag. DI noterer sig med tilfredshed, at industripolitik i Kommissionens optik vedrører overvågning af visse sektorer og tilpasning af sektorspecifik lovgivning og ikke gammeldags industripolitik med statsstøtte til virksomheder. DI opfordrer til, at Kommissionen også i praksis følger denne linie.

HTS – Handel, Transport og Serviceerhvervene (HTS) finder det positivt, at Kommissionen i årene fremover i det udvidede EU vil være særlig opmærksom på konkurrenceevne og rammebetingelser. HTS er enig i, at globalisering ikke bør betragtes som en trussel. HTS mener dog, at der ikke blot bør fokuseres på fremstillingssektoren, men også servicesektoren. HTS anfører, at der i lige så høj grad er behov for at undersøge, om der er sektorer inden for serviceerhvervene, som har særlig vanskelige vilkår. HTS anfører endvidere, at der er behov for forbedret statistik for at belyse konkurrenceevnen inden for servicesektoren. Vedrørende de nye medlemslande mener HTS, at der bør gælde samme krav til virksomheder i alle 25 medlemsstater. Hvis der er sektorer i de nye medlemslande, der er særlig hårdt ramt af EU's regulering, finder HTS, at man må bløde op for reguleringen for samtlige medlemsstater i en overgangsperiode. HTS bakker op om, at der fokuseres på synergieffekter af forskellige politikområder, herunder især med udgangspunkt i forsknings- og innovationsområdet. HTS foreslår, at regionalfondsmidlerne anvendes til forskning i fx miljø- og energiservices. HTS finder, at virksomhedsbeskatning fortsat bør være et nationalt anliggende.

Landbrugsraadet finder Kommissionens analyser relevante og finder det fornuftigt at prioritere bedre lovgivningsmæssige rammer. Landbrugsraadet er også enig i, at konkurrenceevneaspektet skal indarbejdes i EU's politikker. Landbrugsraadet henviser i øvrigt til, at der har fundet en stor koncentration i den danske landbrugssektor sted. Desuden anfører Landbrugsraadet, at den danske landbrugssektor besidder en betydelig kompetence, som

det kan betale sig for samfundet at beskytte og udvikle, bl.a. gennem forskning og udvikling. Endelig er Landbrugsraadet utilfreds med, at Kommissionen ikke tager meddelelsen om fremme af andelsselskaber i betragtning.

6. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Meddelelsen har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

7. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Meddelelsen har ikke samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark.

8. Tidligere forelæggelse i Europaudvalget

Meddelelsen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.